

**Έδμ. Ροστάν: «Συρανό ντέ Μπερζεράκ».  
Έθνικό Θέατρο.**

Ο «Συρανό ντέ Μπερζεράκ» του Ροστάν έχει για θέμα το δράμα του ανθρώπου με την ευγενική καρδιά, την ποιητική διάθεση και την αγάπη προς το έθνος, με τις πνευματικές ικανότητες για δημιουργία, συνοδευόμενες από ζωντανά κορμιά, που όμως σταματάει κάθε δευτερόλεπτο μπρός στη χτυπητή ασκήμια που δίνει στο πρόσωπό του μια ταραχία κι άφύσικη μύτη. Το γεγονός αυτό αναστατώνει ολόκληρο τον ψυχικό του κόσμο· δρίσκεται σ' αντίθεση μ' όλες τις επιδιώξεις του στη γύρω ζωή· τον ποτίζει με συναίσθημα κατωτερότητας και τον γεμίζει απ' τον πανικό του γαλιού· γι' αυτό από κάθε άμφιβλο χαμόγελο, σέ κάθε τι που μοιάζει με ύπαινημό, είν' έτοιμος νά όρμήσει πάνω στον καθένα με γυμνό το σπαθί του· μιλάει διαρκώς ο ίδιος για τό ελάττωμά του, βρίσκοντας έτσι κάποιον τρόπο ν' ανακουφίσει την ψυχή του. Και στον έρωτα γίνεται τό πνεύμα μονάχα κ' ή φωνή του όμορφου νέου που ή κοπέλα των όνειρων του αγαπάει· τής γράφει με την ύπογραφή του άλλου, παίρνει στά σκοτεινά τή θέση του άλλου και τής μιλάει για την αγάπη του, σπρώχνοντάς την έτσι στην άγκαλιά του άνόητου όμορφου παιδιού.

Αριστούργημα μπορούσε νά έχει από τό τό θέμα τούτο· εδώ όμως έγινε ένα έργο κούφια ρητορικό, που αντίς γι' αληθινή ποίηση έχει μεγαλόστομες φράσεις, δίχως αλήθεια, δίχως ηχηαία όρμή, και συγκίνηση, που κάτω απ' την επιδειχτική τους λάμψη άχολογάζει τό κενό. Ότε για μία στιγμή τά φουσκωμένα κείνα λογία δέν ήταν έρωτας, ούτε αληθινό μαρτύριο καταπιεσμένης ψυ-

χής, ούτε τρικυμία και άναταραχή. Φανταχτερή επίδειξη λέξεων και ψεύτικο γαλλισμα από μακριά. Παράξενη αυτή ή προσήλωσή του Έθνικού σ' ότι νεκρό, σ' ότι μεγαλόστομο κι άντυπωσιακό, σ' ότι έξω απ' τις σημερινές άπαιτήσεις και επιδιώξεις!

Είναι φανερό πως για νά σταθεί τέτοιο έργο πρέπει ή έρμηνεία νά εκμεταλλευτεί αυτό τό επιφανειακό του λαμπύρισμα και νά τό δώσει με λυγρή χάρη και ζωνηράδα στο προκαίμενο ή σκηνοθεσία του κ. Ροντήρη αντίθετα τό άπόδωσε με έρμηνεία βαριά φορτωμένη από μεγάλες χειρονομίες, δυνατές φωνές, δυσκίνητα και πολυθόρυβα σύνολα. Η ίδια ύπερβολή χαρακτήρισε και του κ. Μυράτ τό παίξιμο στο ρόλο του Συρανό, που καταλήγοντας πολλές φορές στη σαρωδικότητα έδειχνε πως δέ ζούσε πραγματικά τό ρόλο αυτό, μά άπλως τον έπαιζε, φυσικά άλλως τε, γιατί ήταν γενικά ξένος προς την ίδιουσγκρασία του. Πολύ βαριά τά σκηνικά του κ. Κλώνη σέ όγκο και χρώμα. Απ' τά κοστούμια του κ. Φωκά έλειπε και τό θεατρικό σχήμα κ' ή χρωματική ζωνηράδα κι άρμονία, άπαραίτητη ιδιαίτερα στη φύση του έργου αυτού.

Τελειώνοντας θέλω νά πω ότι ο κ. Καγιάς με τό έργο του «Τά καραφάκια του κήρ-Αριστέϊδη» στο θέατρο Άργυροπούλου έκανε μία άπόπειρα ετιολογικοκοινωνιολογικής μελέτης, όχι όμως και θεατρού.

Ο κ. Λογοθετίδης άνέδασε ένα ρηχότατο δουλεβαρδιέριο έργο: «Παντρευτήτε μας, Κύριε», που θα μπορούσε νά δώσει κάποια επιθερμική στιγμιαία εύθυμία, άν είχε παιχτεί με τό λεπτεπίλεπτο κι άνάερο τρόπο των γαλλικών θιάσων που άνεδάζουν τά έργα αυτά, γιατί μόνο τό σπινθηροδόλο και φίνο παίξιμο τά κρατάει στη σκηνή· αντίθετα άκολουθήθηκε ή γνωστή μπουφόνικη χοντρή γραμμή που έχει επικρατήσει στους θιάσους κομωδίας στον τόπο μας και τό άποτέλεσμα ήταν κάθε άλλο παρά τό επιθυμητό.

Η. ΡΗΓΑΣ